

[Indenrigsministeren.]

det, vi i fællesskab gerne vil skabe for vores ældre, så det er altså ikke noget særligt nyt.

Når hr. Jørgen Junior siger, at vi skal have udbygningsplaner, og at udbygningen foregår sådan lidt spredt, må jeg sige til hr. Jørgen Junior, at der jo ikke indrettes plejehjem af nogen som helst art, der godkendes, uden at de går ind i en eller anden form for plan, og at der i hver amtskommune skal laves udbygningsplaner for de næste 5 år for, hvilken omsorg vi skal have for vores ældre. Det er altså ikke bare noget, der er nyt, og noget, der bare slås fast i dag; det er noget, der er sket gennem tidligere lovgivning.

Jeg vil gerne sige i anledning af hr. Jørgen Juniors bemærkninger om direktiv fra socialministeren, at vores hensigt jo hidtil har været den, at vi skulle decentralisere og lægge ansvaret ud til de steder, hvor befolkningen var nærmest, og nu kommer man altså med forslag om at placere det dér, hvor befolkningen er fjernest fra; det mener jeg ikke er den rigtige måde at gøre det på.

Jeg vil konkludere det, som blev sagt af de forskellige ordførere og også af hr. Jørgen Junior, at det, der må være vores opgave, er at skabe så venlige, så miljøvenlige og så gode rammer omkring vore ældre på plejehjemmene og ikke bare en sammenstuvning på et eventuelt nedlagt hospital; det forstod jeg også på hr. Jørgen Junior bestemt ikke var hensigten med det foreliggende forslag. Jeg ved, at kommunerne er meget positive i deres forsøg på at drage omsorg for vores ældre, og jeg har i høj grad tillid til det, der sker. Fru Inge Krogh sagde, man skulle have planlægning. Ja, det er bare ikke noget nyt, det er institueret for lang tid siden, og jeg har altså fuld tillid til, at det klares. Men kunne vi ved fælles hjælp skaffe en bedre økonomi og nogle bedre muligheder for vores ældre, var i og for sig ret meget nået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbe-

slutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forøgede retsgarantier ved indgreb i den personlige frihed) [af Wamberg m. fl.].

(Lovforslag nr. 209. Fremsat 6/2 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Formanden:

Ministeren for skatter og afgifter i socialministerens sted.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

På regeringens vegne skal jeg afvise det af hr. Wamberg m. fl. fremsatte forslag til ændring af bistandsloven, og det gør jeg først og fremmest ud fra et retssikkerhedshensyn.

Fremskridtspartiets forslag går ud på dels at give socialministeren adgang til når som helst at gribe ind og træffe administrative afgørelser i enhver verserende sag vedrørende bistandsloven, dels i særlige sager efter bistandslovens afsnit 8 om iværksættelse af hjælpeforanstaltninger for børn og unge imod forældrenes ønske direkte at gøre socialministeren til ankeinstans i stedet for den sociale ankestyrelse.

Som begrundelse for forslaget er det i bemærkningerne anført, at lovgivningen må indrettes på en sådan måde, at der opnås større betryggelse mod myndighedernes fejlgreb. Når jeg som nævnt må afvise fremskridtspartiets forslag, er det netop først og fremmest ud fra hensynet til retssikkerheden.

Forslaget om, at socialministeren skal kunne gribe ind i enhver sag efter bistandsloven og ydermere i enhver fase af sagens behandling, betyder ganske enkelt en fuldstændig underminering af det klagesystem, der er bygget op som led i socialreformens gennemførelse. Dette klagesystem består som bekendt dels af den sociale ankestyrelse som øverste klageinstans, dels af klageorganer på amtsplan, nemlig amtsankenævnene.

[Ministeren for skatter og afgifter.]

Disse klageorganer tager sig af klager vedrørende enkeltpersoners rettigheder og forpligtelser efter de sociale love. Uden for disse klageorganers virkeområde falder alene klager over institutionsbehandling og klager over forsorgens udøvelse. Sådanne klager behandles af socialstyrelsen og socialministeriet i deres egenskab af tilsynsmyndigheder.

Formålet med at etablere et klagesystem som det, vi har i dag, har været at sikre borgerne den størst mulige retssikkerhed. Gennem udtrykkelige bestemmelser i lovgivningen er klageorganernes selvstændighed sikret derved, at de er gjort uafhængige af instruktion udefra med hensyn til den enkelte sags behandling og afgørelse. En gennemførelse af fremskridtspartiets forslag ville betyde et så alvorligt indgreb i den uafhængighed, som er hele grundlaget for klageorganernes virke, at klagesystemet simpelt hen ikke længere ville kunne fungere. Som jeg allerede har sagt, må jeg derfor afvise forslaget.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger til fremskridtspartiets forslag om at gøre socialministeren til ankeinstans i stedet for den sociale ankestyrelse i sager efter bistandslovens afsnit 8, dvs. sager om anbringelse af børn uden for hjemmet mod forældrenes ønske.

Indledningsvis vil jeg gerne henvise til den debat, som var her i tinget i december sidste år om behandlingen af netop denne gruppe af sager. Som socialministeren understregede dengang, er der her tale om et meget vanskeligt område, hvor det er nødvendigt at udfolde de største bestræbelser for at nå frem til en afgørelse, der i det enkelte tilfælde er den mest hensigtsmæssige af hensyn til barnets velfærd. Jeg skal på ny understrege, at det jo er hensynet til barnets velfærd, der er det helt afgørende kriterium for, om hjælpeforanstaltninger skal gennemføres.

Socialministeren pegede også under debatten dengang på, at det er af afgørende betydning, at der i loven dels er indbygget en række retsgarantier i forbindelse med børneværnets afgørelse i det enkelte tilfælde, dels i loven er hjemlet adgang til en efterfølgende prøvelse af børneværnenes afgørelser i den sociale ankestyrelse og ved domstolene.

Socialministeren henviste også til, at der helt tilbage til 1905, hvor der første gang indførtes egentlige børneværnsorganer, har eksisteret sådanne retsgarantier, herunder adgang til anke til et særligt organ til sikring imod uberettigede indgreb. Den sociale ankestyrelse har på dette område afløst landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg, der havde virket siden socialreformen i 1933.

Om ankestyrelsens virksomhed specielt med hensyn til dette område kan jeg i øvrigt oplyse, at der i ankestyrelsen er oprettet en særlig afdeling til behandling af disse sager, hvor det er vigtigt at foretage en hurtig og indgående behandling baseret på et omfattende kendskab til området. Afdelingen fungerer med faste ankechefer og faste beskikkede medlemmer, der herved har erhvervet det fornødne kendskab til specielt disse sager. Ved behandlingen af sagerne tilkaldes sagkyndige inden for børnepsykiatri og -psykologi.

Der er således på dette område, hvor der er et særligt behov for retsgarantier imod uberettigede indgreb, en lang tradition for, at de på lokalt plan truffne afgørelser kan efterprøves ved et centralt uafhængigt organ: tidligere landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg, nu den sociale ankestyrelse. Ydermere er der som nævnt mulighed for at få ankestyrelsens afgørelser efterprøvet ved domstolene.

Der er efter min opfattelse ikke fra fremskridtspartiets side anført argumenter, der kan begrunde, at vi nu skulle forlade et klagesystem, der har fungeret effektivt gennem en årrække. Jeg skal derfor slutte med i det hele at afvise fremskridtspartiets forslag til ændring af bistandsloven.

Tastesen (S):

Jeg skal på den socialdemokratiske gruppes vegne give tilslutning til de synspunkter, som skatte- og afgiftsministeren her er kommet med på socialministerens vegne. Vi vender os imod at ændre i det retssystem, der er opbygget i tilknytning til den sociale bistandslov. Det kan ganske vist se ud som en venlighed over for socialministeren, at man tillægger hende beføjelse til indgreb i enhver verserende sag efter denne lov, men det er det bare ikke. Tænkte man sig en sådan lovændring gennemført, som man

[Tastesen.]

ønsker i forbindelse med § 14, ville det for det første ødelægge grundlaget for det sociale klagesystem og for det andet åbne mulighed for en urimelig hetz mod socialministeren for ikke at gribe ind i såvel store som små sager. En sådan mulighed har fremskridtspartiet jo fundet ud af i forvejen, men at åbne mulighed for en sådan urimelig hetz i endnu større omfang må jeg på det bestemteste advare imod.

Forslaget om, at man skal tvangstilbageføre store børn, som er løbet hjemmefra, har vi jo hørt om før, og at indføre en sådan bestemmelse er efter min mening helt urealistisk. Må jeg pege på den store indsats, der f. eks. er gjort af børne- og ungdomsforsorgen i Københavns kommune, hvor man på den frivillige motiverings grundlag har været med til ved opsøgende arbejde over for disse store børn, der er løbet hjemmefra, hvad enten det er sket til Christiania eller andre steder i København, har været i stand til at føre børnene tilbage til deres forældre i de situationer, hvor dette har været den rigtige løsning, har sørget for anvisning til plejefamilier, hvor dette har været det rigtige, eller har sørget for anbringelse på institution, ungdomsbolig, ungdomskollegium el. lign., hvis det har været den rigtige løsning. Det er væsentligt, at børne- og ungdomsforsorgen har en mulighed for at gøre en frivillig motiverende indsats, som der her er tale om. Jeg tror ikke på, at en tvangstilbagebringelsesparagraf, som man her lægger op til, vil være lykken.

Socialministeren skal efter forslaget ind sættes til at gå ind i stedet for den sociale ankestyrelse i alle de sager, der vedrører afsnittet om tvangsfjernelse af børn. Det ville ikke være rigtigt at føre socialministeren ind med et ansvar på det område; det har vi den sociale ankestyrelse til, det må være dér, afgørelsen i andet led træffes, det må være dertil, klagerne sendes. Hvis man satte socialministeren ind i stedet for — hvilket jeg af mange grunde må advare imod — ville det i hvert fald betyde en ganske betydelig forøgelse af den stab af tjenestemænd, der skal ansættes i socialministeriet.

Jeg kan altså på den socialdemokratiske gruppes vegne klart afvise det foreliggende lovforslag.

Kirsten Sparre Andersen (V):

I dag, den 8. april, har bistandsloven været i kraft i 8 dage, og man ønsker allerede nu fra fremskridtspartiets side at ændre loven på væsentlige punkter. I den debat, vi havde her i tinget kort før den 1. april, blev det bl. a. fra mit partis ordfører fastslået, at næppe nogen anden lov har været forberedt så grundigt som bistandsloven. Derfor virker det ikke rimeligt at ønske loven ændret på nuværende tidspunkt, hvor intet i den ydre situation har ændret lovens forudsætninger.

De ændringer, fremskridtspartiet ønsker at få ind, går for den ene ændrings vedkommende ud på, at socialministeren skal kunne træffe administrative afgørelser på ethvert tidspunkt og i enhver sag, der hører ind under bistandsloven, ved et nyt stk. 2 i § 14. Vi mener ikke, det kan være rigtigt at give ministeren denne ret eller pligt, som i givet fald helt vil ændre den uafhængighed, som man har lagt så stor vægt på at give hele opbygningen af ankeinstansen, og vi må afvise dette forslag.

Den ændring, man ønsker i de paragrafer, der ligger i afsnit 8 i bistandsloven om hjælpeforeanstaltninger uden samtykke, blev i princippet gennemdiskuteret her i tinget den 10. december 1975 i en forespørgselsdebat vedrørende tvangsfjernelse af børn. Jeg har nu gennemlæst disse indlæg igen, og én ting fremgår af praktisk talt alle indlægge, at man generelt må sige, at vi har det rigtigt opbyggede, uafhængige ankesystem, hvor man med de foreliggende ankemuligheder har sikret den mest retfærdige behandling af sagerne. Den svagheit, der teoretisk kan være i sagsbehandlingen, mener jeg man må søge i det punkt, der blev bragt frem af fru Grethe Philip, idet det måske er forkert ikke at gøre reglen om, at forældrene kan have en bisidder i fjernelsessager, obligatorisk i stedet for som nu, at det er en mulighed. Min begrundelse for det er, at der i overvejende grad er tale om svage familier, der måske ved sagens start hverken kender deres rettigheder eller er særlig gode til at formulere sig.

En fjernelse af et barn er ud fra enhver synsvinkel en uheldig ting, som såvel ud fra barnets som ud fra forældrenes synsvinkel må gives den bedste og mest grundige behandling. Der kan ikke være saglige be-

[Kirsten Sparre Andersen.]

grundelser for den ønskede tilføjelse til § 123 med et nyt stk. 4, da det må være en selvfølge, at hvis et barn mod forældrenes ønske ikke kan bringes til at blive hos sine forældre, må det sociale udvalg ind i billedet, og så må man ved forhandling og via ankeinstansen finde frem til en rimelig løsning. Men selvfølgelig havde jeg gerne set, at § 123 var blevet formuleret som venstres og kristelig folkepartis mindretalsudtalelse i betænkningen til bilstandsloven, hvor vi foreslog, at „når det er påkrævet af hensyn til barnets velfærd“ blev ændret til: „når et barn hos forældrene udsættes for forhold, der hindrer dets legemlige eller sjælelige sundhed, eller når barnet er psykotisk eller på anden måde afvigende.“

Hvad angår forslaget om at lade socialministeren gå ind som ankeinstans i stedet for ankestyrelsen, så mener jeg ikke, der er nogen saglig begrundelse for denne ændring, som jeg må afvise.

Til slut vil jeg sige, at vi vil give lovforslaget en saglig udvalgsbehandling, men vi finder, at det er inderlig overflødigt at fremsætte et sådant forslag på nuværende tidspunkt, hvor de sagkyndige, som socialministeren har bedt om at gennemgå reglerne for fjernelse af børn og se på, om der eventuelt skulle være ting, der burde ændres, endnu ikke har færdiggjort deres arbejde, og det må næsten være en betingelse, før vi kan gå ind i en drøftelse af disse ting.

Erlendsson (FP):

I en forespørgselsdebat den 10. december 1975 om børns retsstilling rejst af hr. Wamberg og fremskridtspartiet redegjorde ministeren meget nøje for reglerne i den dagældende lov samt for den nugældende lov, bilstandsloven, hvor reglerne om børns retsbeskyttelse i dag skal søges.

Det fremgik meget klart, at ministeren fandt, at procedurereglerne for et barns fjernelse fra hjemmet uden forældrenes samtykke i sig selv gav en meget væsentlig beskyttelse. Disse regler var indskærpet af ministeren i et cirkulære til kommunerne, og et væsentligt led i disse regler er en meget grundig undersøgelse, før der træffes beslutning. Det gjaldt for den gamle lov, og det var tydeligt, at ministeren mente, at sådan skulle det også være i den nye.

Ministeren sagde, jeg citerer fra folketingets forhandlinger 1975-76, sp. 2807:

„Dette er den vigtigste garanti for, at man når frem til den bedste løsning i den enkelte sag, og jeg kan i denne forbindelse oplyse, at det i bilstandsloven er fastsat som en hovedbetingelse for, at hjælpeforanstaltninger kan gennemføres mod forældrenes ønske, at hjælpeforanstaltningen skal være absolut påkrævet af hensyn til barnets velfærd. Dette skal betragtes som en yderligere underregning af, at der skal foretages grundige undersøgelser i den enkelte sag.“

Nu er der ingen sikkerhed for, at der foretages grundige undersøgelser, selv om det fremgår af et cirkulære, at det skal der. Der ligger ingen retsbeskyttelse i en sådan indskærpelse, ikke mere i hvert fald end den, som ligger i Moseloven med dens forbud mod at lyve og stjæle.

Retssikkerhed kommer gennem de muligheder, der findes for at håndhæve sådanne bestemmelser. Hvis alle mennesker var gode, dydige og retfærdige og det var nok at sige, skrive og bekendtgøre, at det skulle de være, og så var de det, så havde vi nået sådanne idealtilstande, som ofte er profeteret ned gennem historien, og som indgår i mange folkeslags og mange tiders religiøse håb om en ny tilværelse efter ophøret af den jordiske. Men i den syndige verden, som folketinget skal lovgive for, kræves der andet og mere end formaninger for at sikre ret og retfærdighed.

Når et barn er tvangsfjernet, er der efter bilstandsloven mulighed for at klage til den sociale ankestyrelse. Men det er tilladt ankestyrelsen at udskyde en afgørelse i op til 2 måneder. Det gælder også foreløbige foranstaltninger truffet alene af formanden eller af næstformanden i det sociale udvalg — sådan må loven forstås.

Selv om en sådan foreløbig beslutning kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden for en uge, sikres der ikke derfor nogen hurtig afgørelse, og muligheden for at indbringe en tvangsfjernelse fra hjemmet for domstolene kan først ske, efter at ankestyrelsen har truffet sin beslutning. Domstolene kan herefter lade gå halve eller hele år, før sagen kommer til behandling, og en indbringelse, hvad enten det gælder for ankestyrelsen eller for domstolene, har ikke udsættende virkning.

[Erlendsson.]

Der må således være megen betænkelighed ved de former for frihedsberøvelse, børn kan udsættes for uden retskendelse, og her er de altså ganske anderledes stillet end voksne i vort samfund.

En dommers tilstedeværelse i udvalget, der kan træffe afgørelse om tvangsfjernelse i henhold til § 126, og hans medvirken i henhold til § 125, hvor han møder uden stemmeret, giver efter vor mening ingen eller kun meget ringe garanti for en retligt korrekt afgørelse.

Vi har i dette forår haft flere sager, der har vist, hvor dårlig bistandsloven er også på dette specielle punkt og særlig på det punkt, at ministeren ikke kan tage et medansvar for trufne afgørelser i de enkelte sager, hvilket efter vor mening kunne have givet en nødvendig ansvarsplacering, når lokale myndigheder har svigtet, som de f. eks. har gjort det i Birgittesagen og nu sidst på en meget uheldig måde i sagerne om Vietnambørnene. Dette er aktuelle eksempler, der på tungtvejende måde viser nødvendigheden af de af os foreslåede ændringer i loven.

Gunner Baunsgaard (RV):

Fremskridtspartiet foreslår ændringer i forskellige paragraffer i bistandsloven, bl. a. skal socialministeren kunne gribe ind når som helst i sager vedrørende bistandsloven. En så ringe tiltro til myndigheder placeret i kommunal regie synes jeg ikke vi med vor bedste vilje kan se nogen som helst grund til. Ifølge lovforslaget skal der også ske en underminering af klagesystemet, som det blev nævnt af skatte- og afgiftsministeren, og de tanker, som dér blev fremført, kan jeg helt tilslutte mig.

Jeg er bekymret over den hetz, som foregår mod de folkevalgte i social- og sundhedsvæsenet — lad mig også nævne de tidligere børne- og ungdomsværn — og som kommer til udtryk i dette lovforslag, på grund af nogle ubehagelige enkelt-sager, det vil jeg da gerne indrømme, men sager, som er blevet gjort til genstand for hetz og pressekampagne.

Nu ved jeg også, at Vietnambørnene vil blive inddraget i vores debat her. Selvfølgelig er sagen om Vietnambørnene kedelig og

uværdig for os, men her støder to fundamentalt forskellige livsmønstre sammen, og sagen må og skal løses på en værdig måde. Jeg mener derfor, at denne sag lider mere skade end gavn af uopholdelig at blive brugt i det politiske spil. Der er på dette område brug for omtanke og en mere rolig og afslappet hjælp til disse ulykkelige børn. Jeg har tiltro til, at det kan lykkes. Fra det radikale venstre kan vi derfor ikke medvirke til en ændring af loven om social bistand.

Karen Thuroe Hansen (KF):

Der sker jo til stadighed ændringer i vor lovgivning i takt med den udvikling, vi har i vort samfund. Ved tidligere behandlinger af lovforslag af lignende art har jeg gang på gang fremhævet betydningen af en decentralisering af de mange opgaver, der tidligere har beroet i centraladministrationen. Nærhedsprincippet er noget meget værdifuldt, ikke mindst når det drejer sig om menneskeskæbner, hvor lokalkendskabet ikke kan vurderes højt nok.

Fremskridtspartiets forslag om at give den ansvarlige ressortminister ret til indgriben i diverse sager på ethvert tidspunkt under sagens forløb kan det konservative folkeparti ikke tilslutte sig. Vi afviser det blankt.

Efter vores formening vil retsgarantien i børneværns-sager stadig kunne opretholdes efter bistandslovens ikrafttræden, og ankelighederne i disse alvorlige sager er ikke blevet forringet efter bistandslovens ikrafttræden, de kan til enhver tid prøves for domstolene.

Nu er tvangsfjernelse af et barn, som regel den sidste udvej, man griber til, og jeg er ikke i tvivl om, at de ansvarlige myndigheder under kommunerne — og her tænker jeg på socialudvalgene, der nu har samtlige sager med bistandsloven — vil gøre alt muligt for, at det ikke sker. Men jeg kan ikke medvirke til, at socialministeren skal tage sig af alle disse ankesager. Hvis det var tilfældet, ville socialministeren overhovedet ikke kunne beskæftige sig med noget andet.

Ebba Strange (SF):

Vi vender os fra socialistisk folkepartis side klart mod lovforslaget, der i sit hoved-

[Ebba Strange.]

indhold går ud på at samle en enevældig magt hos én person, i dette tilfælde socialministeren.

Vi mener, at der af retssikkerhedsgrunde og af demokratiske grunde bør være en ansvarsfordeling også vedrørende de sager, som den sociale bistandslov omfatter. Vi har været tilhængere af den tendens, der har ligget i den sociale bistandslov, og det er vi fortsat.

Vi mener, at de mennesker, der træffer beslutningerne ude omkring i de lokale råd og nævn, skal stå til ansvar for de beslutninger, der træffes, og at vi som sikkerhed skal have et godt ankesystem.

Vi har fra socialistisk folkepartis side kritiseret det ankesystem, der er opbygget i forbindelse med bistandsloven, men ikke ud fra de principper, som fremskridtspartiets lovforslag rummer, tværtimod. Vi havde ønsket en udvidelse af den folkevalgte repræsentation i ankenævnene, og vi havde ønsket personligt fremmøde ved ankesager. Det er det stik modsatte af det, dette forslag er udtryk for.

Jeg prøvede, da jeg læste lovforslaget igennem, at forestille mig fremskridtspartiets socialforsorg, og jeg så for mig denne hær af mennesker med erfaring fra erhvervslivet, der for rundt og delte penge ud til folk, som de mente trængte til det, og hvor den eneste anken mulighed så var socialministeren, og hende kunne folketetinget så afsætte efter forgodtbefindende, hvis man var utilfreds med den måde, disse mennesker havde fungeret på. Det er et system, der for mig smager af, jeg tør næsten ikke sig hvad, men det er i hvert fald ikke i overensstemmelse med de demokratiske retningslinjer, som vi ønsker skal ligge til grund for en socialforsorg.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at formålet er at sikre børn samme retsstilling, som andre borgere har. Uanset hvor mange gange jeg har læst punkt 2 i lovforslaget, kan jeg ikke finde børns retsstilling. Forslaget lyser langt væk af at være udarbejdet uden en analyse af børns situation, sådan som den er i virkeligheden. Man tager et stk. Birgittesag, og der findes da beklageligvis sikkert flere, og så fremsætter man et forslag, der fremfor at sikre børns retsstilling gør det stik modsatte, nemlig befæster

forældres hånds- og halsret over deres børn. Med vold og tvang skal børn nu forflyttes, fordi fremskridtspartiet har nogle ideer om forholdet mellem børn og forældre, der ikke bundes i virkeligheden.

Når børn flytter hjemmefra uden forældrenes samtykke, er der tale om børn, der har det vanskeligt, som er ulykkelige, og det synes jeg hr. Ernst Larsens beskrivelser af Christianiabørnenes situation bekræfter. Hvis disse børn finder nye voksne, som de kan have tillid til, er de heldige, for så har de måske alligevel en chance for at få noget ud af deres tilværelse. Tvang er i hvert fald det dårligst tænkelige middel til at fremme en socialiseringsproces for disse børn.

Med hensyn til de foreslåede ændringer i de meget ømtålelige fjernelsessager, kan jeg apropos det tidligere sagte ikke tilslutte mig forslaget om socialministerens enevældige magt. Vi har, som det også tidligere er nævnt, drøftet disse fjernelsessager her i tinget, og jeg er klar over, at der er meget store følelser på spil, det nævnedes jeg også dengang, men jeg mener ikke, at de her foreslåede ændringer er hensigtsmæssige med hensyn til at fremme sikkerheden, hverken for børn eller forældre.

Lad mig slutte med, at dette efter min mening ikke er en styrkelse af børnenes retsstilling, og derfor vender vi os imod det og mener ikke, at der er grund til at fremme lovforslaget på nogen måde.

Inge Krogh (KrF):

På nogle punkter er kristeligt folkeparti enig i dette lovforslag, på andre punkter er vi uenige, bl. a. i dette, at socialministeren skal kunne tage en afgørelse i en hvilken som helst sag, der henhører under bistandsloven. Vi må fremholde, at det sociale udvalg er den eneste myndighed, der kan fjerne et barn fra hjemmet, og hvis privatpersoner eller private organisationer holder et barn borte fra forældrene, mener vi, at det sociale udvalg skal sørge for, at barnet kommer tilbage. Det er fuldstændig rigtigt, at det er et barn, der ikke har haft det godt eller i hvert fald har haft dårlige forhold, og det er derfor, barnet er taget hjemmefra, men så burde det dog være sådan, at det sociale udvalg kunne hjælpe i disse tilfælde. Jeg tror, det er ganske ulykkeligt, når disse børn går for lud og koldt vand. Vi har set

[Inge Krogh.]

det i Christiania, og vi har set straffelovrådets beretninger om trækkerdrengeproblemet, hvor det netop har været private organisationer, der har fået barn og familie skilt. Vi kan derfor gå ind for forslaget på dette punkt.

Angående § 127, hvorefter formanden for det sociale udvalg, hvis det haster, kan tage en beslutning om, at barnet skal fjernes, uden at det øvrige udvalg har været samlet, kan vi gå ind for, at der i stedet for „snarest muligt“ kommer til at stå: „og senest inden 8 dage“. Det burde egentlig slet ikke være nødvendigt. Når der stod „snarest muligt“, ville man regne med, at det måtte betyde 1. eller 2. dag efter, at beslutningen var taget. Det vil i almindelighed være muligt at samle socialudvalget på det tidspunkt, men det viser sig i praksis, at der går længere tid, så vi kan derfor gå med til, at der indsættes „og senest inden 8 dage“. Vi synes derimod ikke, at i de tilfælde, hvor socialudvalget skal tiltrædes af dommer og psykolog, bør vedkommende have stemmeret. Her mener vi at loven opfylder kravet.

Angående forslaget om at nedlægge den sociale ankestyrelse og lade socialministerens afgørelse træde ind kan vi ikke gå ind for det. Der har ganske vist været fortvivlende sager i den senere tid, Birgittesagen er nævnt, og der var et barn, der var i klemme, en familie, hvor man godt kunne have ønsket, at der var nogen, der havde grebet ind og sagt: prøv dog at forene barn og forældre. Men hvordan det skal løses, kan jeg ikke se, det afhænger så meget af dem, der skal træffe afgørelserne, hvilken indstilling de har til problemet.

Som sagt, visse ting synes vi vi kan gå ind for, og andre forkaster vi.

Hanne Reintoft (DKP):

Vi har mange gange her i salen gjort opmærksom på, at vi ikke finder, der er tilstrækkelig retssikkerhed i vores sociale system, og at de sidste ting, der er lavet, loven om amtsankenævnen osv., absolut ikke har rettet op på det. Det er også vores mening, at det moderne socialvæsen har meget vidtgående beføjelser over for den enkelte, f. eks. er de cirkulærer om kontanthjælp, der er kommet til bistandsloven, meget betænkelige, fordi der jo direkte står, at

udbetaling af ordentlig hjælp faktisk er afhængig af, at man makker ret. De ting vil vi gerne være med til at gøre noget ved, men vi vil under ingen omstændigheder gøre noget ved det med det lovforslag, der ligger fra fremskridtspartiet.

Jeg er fuldstændig enig i fru Ebba Stranges vurdering, at det peger henimod meget uhyggelige politiske tilstande, og vi kan selvfølgelig under ingen omstændigheder tilslutte os, at disse dybt alvorlige problemer skal løses ved skiftende ministres uidskrænkede ret til at blande sig, og lade skiftende politiske synspunkter, måske endda i strid med det politiske syn i kommunerne, komme til at præge det sociale arbejde.

Vi mener også, det er ganske letfærdigt, når fremskridtspartiet og kristeligt folkeparti står og slår fast, at disse dybe problemer, vi har med børn, der forlader deres forældre, kan løses ved påbud eller tvang. Der er meget alvorlige problemer i vores samfund, men de kan kun løses på en menneskeligt og socialt forsvarlig måde, og det kræver først og fremmest dyb indsigt i problematikken.

Hvis vi skulle løse nogle af de problemer, der tales om her, måtte det ske ved oprettelsen af en helt anden form for ankesystem, et virkelig folkeligt ankeorgan, hvor folk i umiddelbar tilknytning til deres bopæl kan henvende sig personlig med eller uden tredjemand og få dels professionel assistance til at forstå, om der skal ankes, og til at gøre det, dels en vurdering i ankesagen, der hviler på en blanding af ekspertise og folkevalgt kontrol.

Jeg tror, man må sige til regeringen, at hvis man tolererer forholdene i den sociale ankestyrelse i dag, så åbner man vejen for en så usaglig kritik som den, fremskridtspartiet kommer med. Vi har over 2 års ventetid, og jeg har selv set utallige mennesker kørt ned på den ventetid i ankestyrelsen. De får tit ret, efter at deres uddannelse er afsluttet. Det sker også, at folk får ret, når de lige er døde. Det er ikke særlig morsomt. Der er en tone over for befolkningen, som den ikke kan være tjent med, og hvis man vil stimulere disse meget uheldige tendenser, vi ser, skal man bare lade være at gøre noget ved det. Det må være en enkel sag, at man får svar på en anke nogenlunde inden for samme tidsfrist, som man har til at

[Hanne Reintoft.]

anke i. Det er et spørgsmål om at komme ventetiden til livs. Det er et spørgsmål om en midlertidig bevilling og så en mere fornuftig praksis, og det skulle vi kunne magte selv under de nuværende forhold i folketinget. Vi burde også, som vi har påpeget, og som det også er påpeget fra SF's side, skride ind over for den absolutte inhabilitet, der er kommet i amtsankenævnene, hvor man lader de jurister, der sidder i amtscentret, vurdere sagerne, når vi klart ved, at de samtidig ifølge styrelsesloven er pålagt at rådgive og vejlede kommunerne. Også her er en utiladelig inhabilitet.

Vi er enige i, at fjernelsessager skal have bedre appelmulighed til højesteret, og vi ser også gerne en indskrænkning af 2 måneders fristen i § 127, ikke ned til 8 dage, men jeg synes også, 2 måneder er betænkeligt længe for en midlertidig fjernelse. Det er en af de ting, vi kan gøre, hvis dette kommer til behandling i socialudvalget. Der var nogle, der lovede, at det skulle blive en saglig behandling. Det vil være en enestående nyhed. Jeg håber, det kan blive tilfældet.

Arentoft (FP):

Da vi i dag drøfter et forslag om ændring af lov om social bistand, nemlig forøgede retsgarantier ved indgreb i den personlige frihed, hvor der bl. a. er blevet talt om børns retsgarantier, vil jeg gerne med formandens tilladelse have lov til at drage Vietnambørnene ind i debatten.

I søndags var jeg som spørger med i en høring på Egmont Højskolen i Hov, hvor bl. a. Henning Becker og lektor Jens Genefke fra Århus universitet var til stede som vidner. På et direkte spørgsmål fra mig til Jens Genefke om, hvorvidt han mente, at de 29 Vietnambørn kunne falde til ro uden at være sammen med Henning Becker, svarede Genefke, der har været sammen med Henning Becker på Livø i ca. et halvt år, klart nej. Tilhørerne, ca. 250 mennesker, bakkede dette standpunkt op. Jeg tager det som et generelt udtryk for eller billede af befolkningens syn på hele spørgsmålet om Vietnambørnene. Vi har ikke været helt heldige i vor behandling af de 29 børn, der betegnes som Beckerbørnene; de er nu spredt over hele landet. Flere i lukkede afdelinger, og det er ikke heldigt.

Det er uværdigt, som hr. Gunner Baunsgaard sagde i sit indlæg for et øjeblik siden.

Derfor mener vi, at de hurtigst muligt må samles med Henning Becker og falde til ro. Det må være i alles interesse. At Becker kan være vanskelig, er uomtvisteligt, men jeg tror på, at Becker nu er samarbejdsvillig. Han har efter min mening indset, at dette må være det rigtige af hensyn til børnenes tarv. I et brev til statsministeren den 2. januar 1976 har præsidenten for Food For The Hungry, der er en international, upolitisk organisation, tilbudt, at alle 172 Vietnambørn kan komme til Guatemala eller Nicaragua. Såfremt børnene, der jo ikke er små spædbørn, ønsker en sådan løsning, bør vi ikke gå imod.

Jeg vil i den anledning gerne spørge ministeren, om der kan oplyses noget nyt om behandlingen af dette brev i udenrigsministeriet.

Da tiden løber hurtigt og påsken står for døren og der må og skal handles hurtigt, har vi valgt at fremsætte et forslag om motiveret dagsorden, som i et udkast er rundsendt til alle partier til kommentering og eventuel ændring, så der kunne fremkomme en tværpolitisk løsning, noget, som vi lægger meget stor vægt på.

Det er en utraditionel måde, vi har benyttet os af, men vi har benyttet os af den for sagens skyld. Vi har ingen ændringer modtaget fra andre partier på nuværende tidspunkt, og jeg skal derfor på mit partis vegne tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

„Idet folketinget opfordrer regeringen til — at sørge for, at Vietnambørnene og Henning Becker i løbet af få dage kommer til at bo sammen, .

— at behandle børnenes ønsker om udrejse til andet land med imødekommenhed og

— at stå i stadig forbindelse om sagen med folketingets udvalg for tilsyn med administrativt frihedsberøvede, nedsat i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, fortsætter tinget behandlingen af lovforslaget.“

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Jeg skal, om end det er med betænkelighed, jeg ikke

[Formanden.]

har nægtet fremsættelse af denne dagsorden, lade den indgå i debatten.

Ordføreren for forslagsstillerne (Wamberg) (FP):

Jeg har med interesse lyttet til de bemærkninger, de forskellige ordførere har fremsat til dette lovforslag. Vi er i fremskridtspartiet af den opfattelse, at det er meget lidt betryggende, at børn ikke har en bedre retsstilling, end tilfældet er, og at de ikke har samme retsstilling som andre borgere i samfundet.

Afgørelser i socialudvalg kan ankes til den sociale ankestyrelse. Det er allerede nævnt, at det kan tage måneder. Den afgørelse, der så træffes, kan indbringes for landsretten. Det kan tage halve år, før en afgørelse falder dér. Jeg står aldeles uforstående over for, at nogen kan være imod, at afgørelser truffet af et socialudvalg bliver prøvet for en domstol.

For alle de socialudvalgs vedkommende, der træffer rigtige beslutninger, og det er jo da utvivlsomt heldigvis flertallet, kan jeg næppe tænke mig, at nogen har noget imod, at disse afgørelser bliver prøvet. Vi har i de senere måneder set en lang række tilfælde af sager, hvor der er truffet forkerte beslutninger, for den sags skyld i begge retninger. Det ville have været lykkeligt, om sådanne afgørelser på et tidligt tidspunkt kunne have været prøvet for domstolene.

Jeg finder det beskæmmende at have måttet lytte til, at specielt venstre og konservative i deres indlæg tager det standpunkt, de har gjort, og som i realiteten betyder, at de mener, at lovgivningen skal være sådan indrettet, at man tager standpunkt for børnene imod forældrene, og at disse partier dermed reelt støtter de kræfter i samfundet, som vil nedbryde familien som samfundets bærende grundelement.

Jeg håber, at lovforslaget trods den kritiske modtagelse vil få en saglig behandling i udvalget, og at der trods alt kan blive skabt en bedre retstilstand for børn. Det er specielt de mindreårige børn, der ingen mulighed har for at forsvare sig, og når det fra socialdemokratisk side bruges som et lysende eksempel, hvad Københavns børneværn har præsteret i Christiania, så er jeg absolut ikke enig i den vurdering, man fra

socialdemokratisk side mener at kunne anlægge vedrørende Københavns børneværns velsignelsesrige virksomhed i så henseende.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Hr. Arentoft var inde på henvendelsen fra organisationen Food For The Hungry. Som det tidligere er oplyst her i tinget, har regeringen i januar i år afvist organisationens forslag, og jeg kan i denne forbindelse oplyse, at et samarbejde med organisationen Food For The Hungry efter de af udenrigsministeriet indhentede oplysninger heller ikke i fremtiden bør komme på tale. Til uddybning kan jeg oplyse, at Food For The Hungry hævder at deltage i et samarbejde med FN's højkommisær for flygtninge; højkommisariatet afviser denne påstand som urigtig og tilføjer, at det ikke agter at gå ind i et sådant samarbejde.

Heller ikke Internationalt Røde Kors vil overveje et sådant samarbejde, og udenrigsministeriet har tillige bragt i erfaring, at organisationen trods ansøgning herom for over et år siden endnu ikke er registreret i det amerikanske udenrigsministeriums fortegnelse over de amerikanske hjælpeorganisationer, der kan modtage statsstøtte eller opnå skattefrihed for bidrag.

Jeg skal i anledning af det dagsordensforslag, der er fremsat, gøre nogle bemærkninger. Ser man indledningsvis bort fra de regler, der regulerer forsørgelsesmåden uden for hjemmet i henhold til bistandsloven, kan man spørge, hvilket grundlag folketinget har for at tage stilling til, at det må anses for ønskeligt, at Becker skal bo sammen med Vietnambørnene. Det er i al fald helt i strid med den opfattelse, der deles af dem, der har fulgt sagen på nærmeste hold, og som derfor har et grundlag for deres opfattelse.

Derfor kommer så det ret så væsentlige, at det er i strid med lovgivningen at gribe ind i kompetence- og procedureregler, der gælder for udøvelsen af forsorg for børn og unge i henhold til bistandsloven. Det må ikke glemmes, at de børn, der sigtes på, er Saigonbørnene, der er under forsorg med de konsekvenser, der følger heraf. Ansvaret for udøvelsen af forsorgen tilkommer det sociale udvalg. At det sociale udvalg har ansvaret for forsorgens udøvelse, betyder, at det til-

[Ministeren for skatter og afgifter.]

kommer udvalget at træffe alle beslutninger, der er påkrævet for at sikre den ønskede bistand. Sådanne afgørelser kan indbringes for tilsynsmyndighederne, dvs. amtets socialcenter, socialstyrelsen og i sidste instans for socialministeren. Det sociale udvalg kan naturligvis søge vejledning hos de nævnte tilsynsmyndigheder, før der træffes afgørelse, hvorimod disse myndigheder kun på eget initiativ vil kunne gribe ind i trufne beslutninger i det omfang, udvalget åbenbart har handlet i strid med det formål, der skal tilgodeses, nemlig at varetage børnenes tarv.

Jeg skal også sige, at dette at befordre børnene til udlandet må anses for at være helt i strid med de forudsætninger, hvorunder de er modtaget, og det er vanskeligt at se § 71-tilsynets opgaver i denne forbindelse.

Jeg skal afvise det forslag til dagsorden, der foreligger. Jeg skal anbefale folketingets medlemmer at afvise det. Jeg skal til sidst sige, at jeg er bekymret over, at man benytter næsten enhver lejlighed til ikke at medvirke til at skabe ro i denne sag, men til at skabe ny uro.

Formanden:

Vi går derefter til anden omgang.

Tastesen (S):

Til det, der er forekommet i debatten om selve lovforslaget, har jeg to bemærkninger. Den ene bemærkning er til hr. Erlendsson, og det er med hensyn til den eneste lille ting i det af fremskridtspartiet fremsatte lovforslag, for hvilken der kan være grund til lidt sympati. Det er en fjernelse af den såkaldte 2 måneders frist. Her ved hr. Erlendsson jo udmærket, at det på socialudvalgets initiativ er således, at vi venter en tilbagemelding fra et udvalg under socialministeriet, der skal komme med indstilling om ændring i disse retsregler, og jeg tror meget vel, det kan føre til, at der vil forekomme en ændring, som giver en stærkere retsstilling.

Dernæst en enkelt bemærkning til fru Hanne Reintoft om spørgsmålet inhabilitet. Det er jo således, at de mennesker, der er ansat i amternes socialcentre, ikke kan være sagsbehandlere for kommunerne og for amsankenævnene samtidig. Det er klart

fastsat i reglerne, at der skal være en adskillelse med hensyn til de personer, der beskæftiger sig med denne sagsbehandling.

Det dagsordensforslag, der er fremsat, må jeg afvise på socialdemokratiets vegne. Jeg er ude af stand til at gå ind i en argumentation mod hr. Arentofts synspunkter på grund af, at jeg så ville komme ind på at omtale personlige forhold, som man normalt ikke omtaler fra denne talerstol. Det er den situation, fremskridtspartiet har sat os i indtil flere gange, f. eks. i forbindelse med den såkaldte Birgittesag. Man kan ikke, selv om man er i besiddelse af personlige oplysninger, udlevere sådanne oplysninger i en debat fra folketingets talerstol. Derfor kan vi kun behandle principielle ting og ikke spørgsmål om en persons egnethed eller uegnehed til at klare en bestemt situation. Alene af den grund forekommer det af fremskridtspartiet fremsatte forslag om motive-ret dagsorden særdeles uegnet til behandling her i folketinget. Vi ved, at hr. Henning Becker har fået mange chancer, og vi må vel nok overlade til de myndigheder, der har muligheden for at vurdere disse ting, at afgøre, om der skal gives en chance på ny på den ene eller den anden måde.

Erlendsson (FP):

Jeg skal først takke for den tilslutning, lovforslaget har fået på visse punkter, nu sidst fra hr. Tastesen om 2 måneders fristen.

Vi stillede jo 91 ændringsforslag til bistandsloven, så det er ikke vores skyld, at den ikke er blevet bedre, end den er. En meget væsentlig del af disse ændringsforslag vedrørte børns retsstilling, som vi ønskede bedre.

Når man nu siger, at loven kun har været effektiv i 8 dage, er det jo rigtigt, men vi har i tiden op til dens ikrafttræden haft mange eksempler på, at de forhold, som nu skulle være gældende for børn, der var tvangsfjernet fra hjemmet, ikke var gode.

Man taler om, at de ændringer, vi ønsker, vil betyde en underminering af retssikkerheden, og det kan vi naturligvis slet ikke være enige med de andre partiers ordførere om. Der blev talt om, at der var en sikkerhed i kompetence- og procedurereglerne. Det talte skatte- og afgiftsministeren om på socialministerens vegne. Vi ved — eller vi har i

[Erlendsson.]

hvert fald grund til at formode — at ministeren har været meget aktiv i de ting, der er sket både med hensyn til Birgitte og med hensyn til Vietnambørnene, men takket være den udformning, loven har, har ministeren hver gang kunnet fralægge sig ansvaret for de uheldige ting, der er sket.

Der er talt om at tvangstilbageføre store børn, der er løbet hjemmefra. Det er gået så vidt, at man fra Københavns børneværns side har nægtet forældre at få politiets bistand til blot at tale med et barn i enrum. Jeg kan nævne et ganske konkret eksempel, nemlig Piasagen, som nogle måske endnu husker — det var i begyndelsen af 1974 — hvor forældrene henvendte sig til mig og sagde, at der altid havde været det bedste forhold i hjemmet, men der havde været et skænderi, og derefter forlod pigen hjemmet, og da forældrene kom ud for at tale med hende, var det dem ikke muligt at komme igennem den mur af BRIS-forkæmpere og andre, som havde slået ring omkring pigen. I den alder er det jo så fristende at være midtpunkt i en tropsaktion mod forældrene, og det var umuligt at komme igennem; ikke engang en samtale under 4 øjne kunne gennemføres ved børneværnets hjælp, så jeg er enig med hr. Wamberg i, at der ingen grund er til at rose Københavns børneværn.

Det blev sagt fra hr. Gunner Baunsgaards side, at vi havde været ude for ubehagelige enkeltsager, at det selvfølgelig var noget kedeligt noget med Vietnambørnene, og at det var ubehageligt for os. Ja men det er netop den slags sager, som åbner øjnene for, at der er noget forkert ved loven, og jeg vil til sidst tillade mig at citere socialministeren fra Folketingstidende 1975-76 sp. 2811, der sluttede sådan:

„Hertil kommer, at jeg, såfremt jeg mere generelt får det indtryk, at børneværnene ikke lever op til deres ansvar, må overveje at søge loven ændret for at afhjælpe dette forhold.“

Jeg mener, at der allerede i ministerens udtalelser dengang er givet en sikkerhed for, at vi kunne komme igennem med sådanne ændringer, som vi har ønsket her.

Jeg takker for den tilslutning, nogle af vores forslag har fået, og håber på en frugtbar diskussion og forhåbentlig enighed om nogle af disse punkter i udvalget.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan ikke gå ind for den foreliggende dagsorden. Jeg har flere gange her fra tingets talerstol talt om de tanker, jeg og mit parti har gjort os om Vietnambørnene, og vi mener, at det burde være muligt at integrere dem i det danske samfund, da de ikke kan komme tilbage til Vietnam og heller ikke ønsker det.

Vi mener, det burde være sådan, at de kunne optages i hjem, ikke ved adoption måske, men sådan at de kunne lære dansk levemåde, blive integreret og så bo i nærheden af hinanden, sådan at de kunne få en fælles undervisning. Om det så kunne være sammen med hr. Henning Becker, skal jeg slet ikke tage stilling til, men det burde selvfølgelig være muligt, at de kunne være i nærheden af ham, og der burde kunne samarbejdes på det område.

Jeg har med interesse hørt ministeren fortælle om Food For The Hungry, og jeg synes også, det var et meget fantastisk projekt, at man skulle tage til Sydamerika og bo i en landsby i et fællesskab. Jeg synes, det er så urealistisk, og det må man absolut stille sig negativt over for.

Hvad angår den sidste del af dagsordenen, hvor regeringen opfordres til at stå i stadig forbindelse med folketingets udvalg nedsat i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, kan jeg sige, at der i hvert fald er en forbindelse mellem udvalget og regeringen, og at § 71-udvalget sender mange forespørgsler og får svar, men vi må altså gå imod dagsordensforslaget.

Arentoft (FP):

Jeg er ked af, at socialministeren ikke selv er til stede, for dette er i virkeligheden at betragte som en redningsline eller et redningstov af dimensioner, som vi faktisk kaster ud til socialministeren i spørgsmålet om Vietnambørnene, og det er rigtigt, som ministeren for skatter og afgifter sagde, at det er selvfølgelig Saigonbørnene, det drejer sig om.

Idet folketinget pålægger en minister at udføre en handling, er ministeren nødt til at gøre det, og det ville man med denne dagsorden. Det må være sagen, det drejer sig om, og jeg tror fuldt og fast på, efter at jeg har talt med Henning Becker flere gange, at han er samarbejdsvillig, som jeg sagde før, af hensyn til børnenes tarv. Hr. Tastesen

[Arentoft.]

nævnedes, at han har fået flere chancer, og det er rigtigt, men jeg synes, at man skulle give ham endnu en chance. Nogen må give sig, og han har altså stor betydning.

Med hensyn til udrejse vil jeg sige, at børnene kan jo først bestemme, om de vil rejse ud, når de er 18 år, og det er der desværre længe til for manges vedkommende. Vi har i vores dagsorden ikke peget på noget bestemt land, men jeg nævnte blot det konkrete tilbud, der ligger i øjeblikket.

Vi har heller ikke tænkt os at benytte nogen lejlighed til at skabe uro, tværtimod, vi er gået helt utraditionelt frem og har sendt vores forslag ud til høring i det forfængelige håb, at man ville samarbejde om en så vigtig sag. Det er udtrykkeligt understreget, at det var for at løse opgaven tværpolitisk, der skal ikke være partipolitik i denne sag. Det er en overordentlig vigtig sag, også for vores anseelse i udlandet, at vi får en fornuftig løsning på dette her. Vi har overvejet, om vi skulle vælge et forslag til folketingsbeslutning, men det vil tage tid at få det trykt og få det til første behandling og anden behandling osv., og det er vigtigt, at vi får en ordening, så de børn, der sidder i lukkede afdelinger, kommer tilbage inden påske.

Formanden:

Når hr. Arentoft udtaler, at det er kedeligt, socialministeren ikke er til stede, vil jeg sige, at jeg er enig i denne udtalelse, men det er forud meddelt mig og fremskridtspartiet, at socialministeren ikke kan være til stede på grund af sygdom.

Kirsten Sparre Andersen (V):

Da vi i venstre ikke er overbevist om, at de opfordringer, der er indeholdt i det af hr. Arentoft fremsatte dagsordensforslag, vil være til umiddelbar gavn for Saigonbørnene, vil vi stemme imod den foreliggende dagsorden.

Bertel Haarder (V):

Uden at ville stemme for den foreslåede dagsorden vil jeg dog gerne bede regeringen grundigt overveje de forslag, som regeringen har fået i de seneste uger og så sent som i dag fra kompetent side.

I februar kom regeringen med et udspil, og børneværnet kom med et udspil. Det blev dengang afslået fra anden side, det ved jeg, men man kunne måske komme med det samme udspil én gang til og derved få den fornødne optøning af fronterne.

Jeg vil gerne, selv om jeg ikke vil stemme for dagsordenen, opfordre regeringen til grundigt at overveje de forslag, der er kommet i den bedste hensigt fra særdeles kompetent side.

Poul Schlüter (KF):

Der er foreslået en dagsorden, som efter min mening er et splittelsesforsøg i sagen om Vietnambørnene, for det må stå forslagsstilleren klart på forhånd, at som denne dagsorden er formuleret, har den ingen mulighed for at samle et flertal og slet ikke et overvældende flertal i salen.

Jeg synes, sagen om Vietnambørnene efterhånden er blevet så ubehagelig, at vi skylder Vietnambørnene og også befolkningen at gøre et forsøg på i folketinget ligesom at få sat et positivt punktum for den politiske indblanding i sagen.

Jeg tager ordet på egne vegne og med nogen betænkelighed. Jeg gør det, fordi jeg har besluttet mig til for egen regning at fremsætte et forslag om motiveret dagsorden, som jeg har skrevet på en sådan måde, at jeg håber og også tror, at teksten er acceptabel for langt de fleste her i salen.

Vi kan naturligvis stemme fremskridtspartiets dagsorden ned. Det er noget negativt. Jeg så helst en positiv tilkendegivelse, og jeg føler mig overbevist om, at hvis vi stemmer fremskridtspartiets dagsorden ned, er der stadig en uklarhed, og så møder vi formentlig nye politiske indblandinger i denne ømme sag også efter påske mange gange endnu. Mere skal jeg ikke sige, men slutte med på egne vegne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

„Folketinget tilkendegiver, at de vietnamesiske flygtningebørn fortsat er velkomne og kan forblive i Danmark — så længe de selv ønsker det.

Folketinget pålægger derfor regeringen at sørge for, at børnene snarest får en rolig og normaliseret tilværelse samt tilbud om ud-

[Poul Schlüter.]

dannelse og oplæring, der kan muliggøre, at børnene vil kunne klare sig som voksne i det danske samfund.

Folketinget fortsætter herefter behandlingen af lovforslaget.“

Jeg vil gerne tillade mig over for folketingets formand at undskylde, at det er på et så sent tidspunkt af forhandlingen, jeg fremsætter dette dagsordensforslag.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Tastesen (S):

Jeg skal anmode om, at mødet må blive udsat i et kvarter.

Formanden:

Jeg skal følge anmodningen også af trykkerimæssige grunde. Vi afbryder forhandlingen og udsætter mødet en halv time. Mødet genoptages i dag kl. 16.25.

Mødet udsat kl. 15.54.

Mødet genoptaget kl. 16.25.

Formanden:

Jeg skal udsætte mødet yderligere et kvarter. Det genoptages kl. 16.40.

Mødet udsat kl. 16.26.

Mødet genoptaget kl. 16.40.

Forhandlingen genoptoges.

Poul Schlüter (KF):

Jeg skal tillade mig at stille et ændringsforslag

til det forslag om motiveret dagsorden, jeg har stillet. Andet afsnit ændres til følgende:

„Folketinget forventer derfor, at regeringen søger for, at børnene snarest får en ro-

lig og normaliseret tilværelse samt tilbud om uddannelse og oplæring, der kan muliggøre, at børnene vil kunne klare sig som voksne.“

Der er to ting, som ændres. For det første går ordene „i det danske samfund“ ud, og det er nok rigtigst for at sikre børnene den videst tænkelige grad af valgfrihed, efterhånden som de selv kan tage stilling til, hvor og hvordan de vil leve deres tilværelse.

Det andet, som ændres, er, at ordet „på-lægger“ i første linje i andet afsnit udgår. Det ord kunne måske mistolkes, og det er der ingen grund til. Der står altså nu i stedet „forventer“.

Jeg anbefaler dette ændringsforslag.

Formanden:

Der er nu stillet følgende ændringsforslag til forslag om motiveret dagsorden af Poul Schlüter (se foran).

Da det er et stort ændringsforslag, skal jeg læse forslaget om motiveret dagsorden, som det vil blive med dette ændringsforslag:

„Folketinget tilkendegiver, at de vietnamesiske flygtningebørn fortsat er velkomne og kan forblive i Danmark — så længe de selv ønsker det.

Folketinget forventer derfor, at regeringen søger for, at børnene snarest får en rolig og normaliseret tilværelse samt tilbud om uddannelse og oplæring, der kan muliggøre, at børnene vil kunne klare sig som voksne.

Folketinget fortsætter herefter behandlingen af lovforslaget.“

Jeg skal lade også det nu stillede ændringsforslag indgå i forhandlingen.

Tastesen (S):

Det glæder mig, at hr. Poul Schlüter ved sin motivering her for både dagsordensforslaget og nu ændringsforslaget til dagsordensforslaget understregede, at det ikke må forstås som nogen kritik af, at regeringen ikke har udfoldet alle de bestræbelser, det var muligt, for at klare denne vanskelige sag. Jeg kan derfor på den socialdemokratiske gruppes vegne tiltræde dagsordensforslaget med det ændringsforslag, der nu er stillet.

Det har hele tiden siden Vietnambørnenes ankomst til Danmark, på et måske lidt andet grundlag, end man havde forventet i starten, været en vanskelig opgave at tackle

[Tastesen.]

denne sag. Men, der har været udvist en langstraktthed med hensyn til tålmodighed på alle mulige områder. Og at regeringen har bestræbt sig på det, som denne dagsorden giver udtryk for, vil man kunne erindre, i hvert fald fra samråd med udenrigsministeren, hvor udenrigsministeren på et meget tidligt tidspunkt har erklæret, at de vietnamesiske børn skulle have lov til at blive i Danmark, så længe de selv ønskede det.

Vi kan altså tiltræde dette dagsordensforslag og håber på, at det samler stor tilslutning.

Kirsten Sparre Andersen (V):

Vi kan tilslutte os det foreliggende dagsordensforslag fra det konservative folkeparti, men vi har ikke udlagt det på samme måde som hr. Tastesen. Vi tager dagsordensforslaget, som det foreligger efter teksten.

Glistrup (FP):

Vi kan uanset forhistorie da alle sammen være så evig enige om, at det er ulykkeligt med den måde, tingene har udviklet sig på for disse børn. Det er ulykkeligt, at de nu faktisk er anbragt som fængselsfanger rundt omkring. Det er ulykkeligt, at man ikke har formået at forstå deres mentalitet og forstå deres baggrund, således at man ikke kan afvise, at der vil ske nye tragiske begivenheder i de 12 dage, hvor Danmark nu skal til at holde sin påske og reelt er uden noget som helst styre. Derfor synes jeg ikke, at dette folketing kan drage på ferie, før vi har fået taget en beslutning, således at vi i hvert tilfælde har sikret os imod, at der kan komme til at ske selvmordsbrændinger, eller hvad der ellers står som de meget nærliggende risikomomenter under de forhold, vi nu er kommet frem til.

Det er en faktisk situation, vi må erkende, og derfor synes jeg, det var ganske malplaceret, når hr. Tastesen kunne sige, at socialdemokratiets tilslutning var afhængig af, om der lå nogen kritik eller ikke lå nogen kritik af regeringens handlinger. Det er så inderlig ligegyldigt med kritik eller ikke kritik af regeringen i denne sag. Der er én eneste ting, det gælder om, og det er at sikre børnene bedst muligt. De forhold, de befinder

sig under i øjeblikket, er ikke nogen rimelig sikring af børnene.

Der foreligger altså til at klare disse ting to dagsordensforslag. Der foreligger fremskridtspartiets forslag, der klart og utvetydigt angiver den måde, man kunne løse disse problemer mere varigt på, nemlig at børnene hurtigst muligt kommer tilbage til det familiemønster, som de er vænnet til. Så kan vi måske rynke på næsen af det ud fra danske forestillinger af den ene eller den anden art, men forholdet er, at det nu engang er det familiemønster, børnene er vant til, og det er det, de er blevet frelst under fra de forfærdelige forhold, de var i under Vietnamkrigens rædselsfulde afslutningsdøgn. Derfor bør børnene løslades til at være sammen med den mand, der har reddet dem, den mand, de føler sig knyttet til.

Der er ikke noget at sige til, at de børn ikke kan holde noget særligt af Danmark. Derfor må det også være helt klart, at de må kunne have adgang til at forlade Danmark.

Det er en problemstilling, der er så ulykkelig for det danske samfund, at så længe de er her, må det danske samfunds højeste samfundsorgan, nemlig folketinget, have direkte indseende med det. Derfor vil jeg anbefale fremskridtspartiets dagsordensforslag til vedtagelse.

Imidlertid er det selvfølgelig ganske åbenbart, at bare det at få børnene løsladt er det, der nu presser sig på, og derfor må man sørge for, at det øjeblikkelig løses. Hvis vi vedtager hr. Poul Schlüters dagsordensforslag, så opnår vi da i hvert fald, at børnene bliver løsladt her inden påske og kommer tilbage under normaliserede forhold. Ordet „snarest“ kan da kun forstås således — og det går jeg ud fra regeringen også er enig i — i en sag af en sådan uopsættelig hast, at det virkelig er således, at regeringen herfra kan forsikre, at børnene bliver løsladt fra deres fængselsagtige forhold før påske. Men jeg vil uægtelig gerne have en udtrykkelig bekræftelse på det.

Dernæst indeholder det konservative dagsordensforslag i al sin måske lidt mere sproglige ubehjælpssomhed den fordel, at man siger, at børnene kan forblive i Danmark, så længe de selv ønsker det. Og da vi jo alle sammen ved, at disse børn meget

[Glistrup.]

gerne vil væk fra Danmark, så går jeg ud fra, at det også betyder, at vi kan regne med, at de kan få adgang til at forlade Danmark meget hurtigt.

Det konservative forslag nødvendiggør sikkert behandlinger i dette folketing efter påske, mens fremskridtspartiets forslag vil kunne løse tingene endeligt og definitivt. Idet jeg går ud fra, at regeringen vil kunne bekræfte, at de to ting ligger i forslaget, at „snarest“ betyder „før påske“, og at børnene så også virkelig bliver spurgt om, hvorvidt de ønsker at forblive i Danmark, uanset om de er under eller over 18 år, vil jeg anbefale, at man stemmer for de konservatives dagsordensforslag. Det vil i hvert tilfælde et flertal af fremskridtspartiets gruppe gøre, selv om vi selvfølgelig alle synes, at vort forslag rammer den virkelige løsning på børnenes problemer af hensyn til børnene og fjerner usikkerheden.

Men vi må selvfølgelig afvente forløbet af denne sag. Folketinget må ikke træde galt, som så mange andre danske myndigheder har trådt galt. Vi må komme frem til en fornuftig, ikke partipolitisk afgørelse på denne sag hurtigst muligt, og i henhold til det vil vi selvfølgelig ansvarsfuldt afgive vore stemmer, når vi har hørt den nærmere fortolkning af hr. Poul Schlüters desværre lidt uklare dagsordensforslag.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal starte med stærkt at beklage, at fremskridtspartiet har fundet det nødvendigt at inddrage sagen om Beckerbørnene i det lille lovforslag, som vi egentlig er ved at behandle. Jeg havde derfor egentlig også besluttet ikke at tage ordet i første omgang, men finder alligevel, at det kan være nødvendigt.

Tiden er ikke inde her til at grave i alle forholdene omkring Beckerbørnene. Der er gjort mange fejl. Når vi går helt tilbage i det år, der er gået, siden de kom, vil vi kunne pege på adskillige fejltagelser i hele denne sag, der i bund og grund indeholder fantastisk mange, ret storpolitiske momenter. Jeg skal ikke trætte tinget med det; jeg mener heller ikke, stedet her er rigtigt.

Som vi oplever sagen i øjeblikket, oplever vi, at vældig mange mennesker blander sig og forhindrer disse børn i at få en rolig og

normaliseret tilværelse, som der står i hr. Poul Schlüters forslag om motiveret dagsorden. Det er personer og grupper, som vi heller ikke her, som hr. Tastesen sagde, kan diskutere, fordi vi ikke, jeg i hvert fald ikke, finder det rimeligt at diskutere personer fra denne talerstol, som ikke har mulighed for at forsvare sig.

Imidlertid finder jeg det i hvert fald beklageligt, at tingene er blevet forstyrret så meget, at det har været nødvendigt for de offentlige myndigheder at bruge midler og metoder over for børnene, som vi ikke anser for at være hensigtsmæssige, når det drejer sig om at tage sig af børn og unge mennesker. Derfor kan vi fra SF's side tilslutte os, at bestræbelserne på at normalisere og roliggøre børnenes og de unges tilværelse fremmes mest muligt. Hvordan det skal gøres, står der ikke noget om her, men formålet kan vi erklære os enige i.

Derfor vil vi afvise fremskridtspartiets dagsordensforslag, netop fordi det henviser til en af de personer, som vi mener det ikke er særlig hensigtsmæssigt for børnene at være afhængige af. Men vi kan tilslutte os hr. Poul Schlüters forslag, fordi det i princippet indeholder nogle tanker, som vi godt kan tilslutte os, og fordi vi fremfor alt mener, at det er vigtigt, at dette folketing er med til at skaffe ro omkring de børn, sådan at de myndigheder, vi har sat til at ordne den slags sager i Danmark, de sociale udvalg, socialministeriet, Flygtningehjælpen, kan fortsætte deres bestræbelser på at give børnene den bedst mulige tilværelse.

Jens Møller (Kr.F):

Kristeligt folkeparti beklager den praksis, der i den senere tid er blevet almindelig her i tinget, at man i tide og utide fremsætter dagsordensforslag, der ofte ikke vedrører de områder, som man behandler i det lovforslag, der er til behandling. Det er et spørgsmål, så vidt vi kan se det, om der i virkeligheden ikke er tale om en form for folketingsbeslutning, der bare ikke får de to behandlinger, som den skulle have ifølge forretningsordenen.

Som allerede nævnt vil kristeligt folkeparti stemme imod fremskridtspartiets dagsorden. Hr. Poul Schlüters dagsorden vil vi derimod stemme for, idet vi er enige i indholdet i den. På trods af, at vi er modstan-

[Jens Møller.]

dere af formen, vil vi altså stemme for dagsordenen med de ændringer, som er foreslået af hr. Poul Schlüter.

Arnfast (CD):

Jeg skal meddele, at centrum-demokraterne vil stemme imod det dagsordensforslag, der er fremsat af fremskridtspartiet, og vil stemme for det forslag, der er fremsat af hr. Poul Schlüter, netop i håbet om at normalisere og skabe bedre muligheder for de myndigheder, der har måttet gå så hårdt til denne sag, og måske også fritage politiet for den ubehagelige opgave, det har måttet løse i forbindelse med al den uro, der har været om sagen.

Wilhelm (VS):

Det er med den største ulyst, man overhovedet tager ordet i en sådan stemmefiskerdebate, som her er rejst, men det kan være nødvendigt at præcisere et par ting. Jeg skal gøre det kort og først og fremmest henvise til de helt principielle bemærkninger, vi afgav om denne sag under ændringsforslagenes behandling ved finanslovsforslaget, hvor vi specifikt og udtrykkeligt begrundede vores holdning til forslaget om bevillingen til Vietnambørnenes ophold i Danmark. Det kan jeg henvise til.

Så vil jeg sige, at baggrunden for vores stemmeafgivning om disse to dagsordener er den opfattelse, at den afgørende vold mod disse børn hverken blev begået i februar 1976 eller i marts 1976 eller nu i april 1976, men blev begået fra danske myndigheders side, da man i de sidste dage af april 1975, med almindelig applaus fra fremskridtspartiet, konservative og alle mulige andre i denne sal til høre, besluttede at lade disse børn flytte til Danmark. Der var ikke nogen som helst begrundelse for den beslutning. Der var ingen, mindst af alt i regeringen, der kunne være i god tro med en tanke om, at disse børn var udsat for nogen som helst alvorlig risiko ved at forblive i Saigon. Der til havde man tilstrækkelig godt kendskab til både Befrielsesfronten og styret i Nordvietnam, og hvad der ellers kunne være at tage bestik af. Der var ingen som helst begrundelse for en god tro med hensyn til disse børns risiko ved at forblive i deres eget land. Da valgte man som led i en almindelig

politisk hetz at trække disse børn op med rode og så at komme et år efter med alt, hvad man i øvrigt har pådraget dem, og tale om at give dem en rolig og normaliseret tilværelse på et sådant grundlag, hvor man selv har bidraget til virkelig at ødelægge tilværelsen for dem ved den hysteriske beslutning, man bidrog til sidste år.

Det er simpelt hen et hykleri, som VS under ingen omstændigheder agter at give noget blåt stempel til, og derfor kommer vi til at stemme imod begge dagsordensforslagene.

Knud Jespersen (DKP):

Det er klart, at i en situation som denne har man lyst til at sige overordentlig meget. Fremskridtspartiets dagsordensforslag udtrykker viljen til fortsat at bevare uro og spænding både omkring de arme børn og omkring Becker. Jeg er enig i, at det er en ulykkelig situation og en situation, som vi måske kunne have undgået på et tidligere tidspunkt, men nu har vi situationen, ikke en situation, som jeg anerkender, men én, vi vil tage til efterretning, og på den baggrund må jeg vende mig imod fremskridtspartiets dagsordensforslag. Det kan vi under ingen omstændigheder stemme for.

Vi kunne også tænke os, at hr. Poul Schlüters dagsordensforslag var udformet anderledes, men vi er af den opfattelse, at det væsentlige i dette forslag udtrykker viljen til, at man nu får et vist minimum af ro omkring de børn, og det er da vistnok noget, der er nødvendigt. Så vil jeg meget gerne på et andet tidspunkt diskutere både regeringens dispositioner og venstres og konservative holdning på et tidligere tidspunkt. Jeg tror, det kan være meget godt at diskutere de spørgsmål, men da børnenes tarv også i denne sag må have forrang, så skal jeg bare nøjes med kort — og det er at gøre vold på mig selv ikke at gå i detaljer om fremskridtspartiets dagsordensforslag — at meddele, at vi kan stemme for hr. Poul Schlüters forslag.

Arentoft (FP):

Et mindretal i fremskridtspartiets gruppe er på nuværende tidspunkt indstillet på at stemme imod det af hr. Poul Schlüter fremsatte dagsordensforslag, bl. a. fordi vi endnu ikke har fået ministerens svar med hensyn

[Arentoft.]

til ordet „snarest“, idet det er det primære i vort eget forslag, at der virkelig sker noget før påske. Der er intet i dette forslag fra de konservative om, at børnene skal samles og ud af de lukkede afdelinger inden påske. Nu er vi i tidnød i dobbelt forstand, både af hensyn til børnene og ved selve disse dagsordensforslags behandling. Vi kunne have haft masser af tid til at forhandle det. Hvis partierne havde været indstillet på det inden, så kunne vi have haft et samordnet forslag, som det havde taget meget kort tid at behandle. Jeg kan kun beklage på det dybeste.

Hr. Jens Møller sagde, at det var en uskik med disse dagsordensforslag i tide og utide. Det er jeg sådan set enig med hr. Jens Møller i, men det var vores eneste mulighed for inden påske at få dette frem. Og jeg vil da gerne rette en tak til folketingets formand, fordi han tillod, at vi fik dette dagsordensforslag til behandling. Det er en så væsentlig sag, vi har med at gøre.

Jeg vil også have lov til at pege på hr. Bertel Haarders udtalelse tidligere på dagen om dette forslag, der ligger fra en fremtrædende højskolemand, og bede regeringen tage det med i sine overvejelser, således at vi virkelig kan få behandlet hele dette spørgsmål omkring Saigonbørnene på en værdig måde.

Jens Peter Jensen (V):

Da jeg tillægger det væsentlig betydning, hvad denne forsamling vedtager, er det mig ikke muligt at stemme for det af hr. Poul Schlüter fremsatte forslag om motiveret dagsorden, idet der står sætningen om børnene:

„— så længe de selv ønsker det“. Der er ingen klargøring af, hvem der har en myndighed her. Det kan da ikke være meningen, at et parlament vedtager det, fordi statsministeren uhjælpeligt er kommet til at sige i en udtalelse for nylig, at børnene har lov til at være her, så længe de selv ønsker det. Det er da ikke en afgørelse, der kan overdrages til børn, hvoraf adskillige er 8-9-10 år.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

En af hr. Arentofts sidste bemærkninger var ordene om at løse disse problemer „på en

værdig måde“. Jeg synes, der er grund til for fremskridtspartiets medlemmer her i salen at gøre sig overvejelser over, hvad der knytter sig hertil. Disse udtalelser fra hr. Arentoft kommer ganske få minutter efter, at hr. Glistrup her fra talerstolen har talt om selvmorderbrændinger. Det sker på en dag, hvor det er fremskridtspartiet, der har lagt op til, at der skal skabes fornyet blæst, fornyet uro, omkring denne ganske alvorlige sag.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger nu ud over at gøre nogle enkelte bemærkninger om det dagsordensforslag, som er fremsat af hr. Poul Schlüter, et dagsordensforslag, der bekræfter regeringens holdning og indstilling i denne sag.

Regeringen har for længst tilkendegivet, at de vietnamesiske børn skal have lov til at blive i Danmark, hvis de selv ønsker dette, og det er jo et væsentligt led i det dagsordensforslag, der ligger. Jeg skal også tilføje, at der er udfoldet store bestræbelser for at nå frem til den situation, som er beskrevet i andet afsnit i dagsordenen. Jeg skal gerne her over for folketinget bekræfte, at bestræbelserne vil blive fortsat, og efter vedtagelsen af hr. Poul Schlüters dagsordensforslag kan det ske med viden om, at der er støtte fra et flertal i tinget for disse bestræbelser.

(Kort bemærkning).

Eva Rothenborg (FP):

Jeg vil gerne have lov til lige at stille skatteministeren et spørgsmål. Det har været nævnt nu af to af de sidste talere her fra talerstolen, at børnene kunne få lov til at blive i landet, så længe de selv ønskede det. Så vil jeg gerne spørge, om der i det svar også er indeholdt at hvis børnene selv ønsker at forlade Danmark, så skal de også have lov til det, hvad enten de er 6 år eller 25.

Glistrup (FP):

Hr. Wilhelm begrundede sit partis stilling på den måde, at han henviste til, hvordan han vurderede tingene, som de skete i april 1975. Jeg synes ærlig talt, det er for ringe, når vi står over for noget så alvorligt menneskeligt set, som vi gør her, at gå tilbage i historien, om der skete det ene eller det andet. Hr. Wilhelm tillagde forskellige partier her i tinget en ære eller et ansvar,

[Glistrup.]

som ikke tilkommer os. I de forvirrede dage måtte landets statsminister og landets udenrigsminister med meget kort varsel disponere, hvor alt var kaotisk. Nok er vi meget kritiske over for, hvordan landets regering handler, men det, at man i den situation og under de forhold traf en afgørelse, var jo simpelt hen nødvendigt. Det måtte ske, og vi kan ikke klandre nogen for, hvordan man afgjorde det, eller lade tingene være afgørende nu her senere hen for, hvad der er sket på det tidspunkt.

Nu drejer det sig om, og det savnede jeg et svar på fra skatteministeren, om skatteministeren er enig i, at „snarest“ i en sådan velfærdssag for børn betyder „i løbet af få dage“. Nu er det afgørende, at man får løsladt de børn, før påsken indtræder, således at vi ikke risikerer meget, meget ulykkelige yderligere begivenheder.

Den værdige måde, må jeg sige til skatteministeren, at få løst disse ting på er altså, hvis vi vel at mærke får bekræftet, at ordet „snarest“ betyder „før påske“, at så er der en mulighed via hr. Poul Schlüters dagsorden. Den vil måske skabe problemer senere hen, fordi man på, jeg er lige ved at sige dårlig parlamentarisk vis i stedet for at angive præcis, hvad man mener, bare siger sådan almindelige ønsketag, at man får en rolig og normaliseret tilværelse. Vi kunne også stemme om, hvorvidt det skulle være solskin påskedag. Det ville ikke løse nogen problemer, at man formulerer sig på den dårlige parlamentariske måde, som resten af dagsordenen er skrevet på. Men bare vi dog kan få børnene løsladt fra de grusomme forhold, hvorunder man nu har set sig nødsaget til at anbringe børnene. Bliver det før påske?

Gert Petersen (SF):

Jeg vil godt høre, om hr. Glistrup nu lægger op til et almindeligt felttog og et korstog for at forbedre forholdene rundt omkring på danske børneinstitutioner. Der sidder også danske børn under nøjagtig de samme forhold. Jeg har ikke tidligere hørt fra fremskridtspartiets side, at disse børn, som også kan have en ulykkelig baggrund, lever under grusomme forhold. Det mener jeg i øvrigt ikke de gør, hverken de danske børn

eller de vietnamesiske, og jeg synes, man skulle holde den slags argumenter udenfor.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag af Poul Schlüter (se foran) til forslag om motiveret dagsorden af *Poul Schlüter* (se foran) vedtoges uden afstemning.

Det således ændrede forslag om motiveret dagsorden af Poul Schlüter (se foran sp. 8492) vedtoges med 114 stemmer mod 13; 4 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Hermed bortfaldt det af *Arentoft* (se foran) stillede forslag om motiveret dagsorden.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udenrigsudvalget har afgivet betænkning over forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konventionen om traktatretten af 23. maj 1969 (andre selvst. forsl. nr. IL). Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Socialudvalget (7/4 76):

Udtræder: Jytte Røge
Nyt medl.: Poulsgaard

Markedsudvalget (8/4 76):

Udtræder: Glistrup
Ny stedf.: Erlendsson

Det energipolitiske udvalg (8/4 76):

Udtræder: Henning Jensen
Nyt medl.: Dycke Hoff

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 9. april, kl. 11 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om sømandsskat.

2) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om en udvidet statslig information [af Hilmar Baunsgaard m. fl.].

3) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ændring i lovgivningen, således at støtten m. v. til fiskeriet forbeholdes personer og selskaber, der driver fiskeri som hovederhverv [af Maigaard m. fl.].

4) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af de nærmere omstændigheder omkring SAS' forhold til Transair [af Sigsgaard og Wilhjelm].

5) *Valg af 4 medlemmer til landsskatteretten for tiden 1. april 1976-31. marts 1977.*

Mødet hævet kl. 17.12.
